

Förslag på lektioner

Årskurs: Årskurs 3

Ämne eller kurs: Svenska

Tema: Fakta eller åsikt

I arbetet med källkritik och förmågan att särskilja mellan fakta och åsikt i årskurs 3 utgår jag från Lgr 22. Det centrala innehållet för detta ämnesområde innefattar läsning av olika typer av texter samt att diskutera och reflektera över vad som presenteras. Källkritik ger eleverna verktyg för att kunna värdera information och förstå skillnaden mellan objektiv fakta och subjektiva åsikter, vilket är en viktig del av deras lärande och kritiska tänkande.

Lektionsplanering

Årskurs: Årskurs 3

Ämne: Svenska

Tema: Fakta eller åsikt

Koppling till styrdokument

Central innehåll

Eleverna ska ges möjlighet att läsa och samtala om olika typer av texter, värdera och reflektera över vad som presenteras i dessa. Källkritik, särskilt med fokus på att förstå skillnaden mellan fakta och åsikter.

Betygskriterium (E)

Eleven kan delta i samtal om texters innehåll och med viss vägledning ge uttryck för sina åsikter. Eleven kan också ge enkla omdömen om texternas innehåll.

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till faktatext och åsikt (10 min)

- Förklara vad en faktatext är och ge exempel.
- Diskutera vad som kännetecknar en åsikt.
- Visa skillnader mellan fakta och åsikter genom klassiska exempel.
- Ställ frågor till eleverna om deras tankar kring ämnet.

2. Övning i par (20 min)

- Dela ut olika texter (exempelvis korta tidningsartiklar).
- Låt eleverna arbeta i par för att identifiera fakta och åsikter i texten.
- Efter en stund, låt paren dela med sig av sina observationer och diskutera dem i klassen.

3. Sammanfattning av lärdomar (10 min)

- Sammanfatta vad som har lärt sig om fakta och åsikter.
- Diskutera betydelsen av källkritik och varför det är viktigt att känna till skillnader.
- Fråga elever om de har några exempel på när de har stött på detta i sitt dagliga liv.

4. Reflexion och avslutning (10 min)

- Ge eleverna möjlighet att reflektera kort skriftligt om vad de lärt sig under lektionen.
- Samla in reflektionerna för en gemensam genomgång vid nästa lektion.

Ämnesinnehåll

- **Fakta och åsikter:** Skillnaden är grundläggande för att kunna kritiskt analysera olika typer av texter.
- **Exempel på fakta:** Vad som kan bevisas, som historiska händelser och siffror.
- **Exempel på åsikter:** Personliga uttalanden och känslor, som "jag tycker att...".
- **Texttyper:** Olika typer av texter som presenteras i nyhetsartiklar, insändare och faktatexter.
- **Källkritik:** Hur vi bedömer källor och information för att avgöra deras trovärdighet.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Fakta	Information som är objektiv och kan verifieras.	Latinskt "factum" vilket betyder "gjord" eller "utförd".
Åsikt	En personlig uppfattning eller känsla om något.	Från franska "opinion" som härstammar från latin "opinari" som betyder "tro" eller "tycka".
Källkritik	Att granska och värdera källor och information.	Består av "källa" och "kritik", där kritik handlar om att ifrågasätta.

Diskussionsfrågor

- A. Vad tycker ni är viktigast att tänka på när vi läser en text?
- B. Hur kan våra egna åsikter påverka hur vi tolkar fakta?
- C. Kan fakta vara subjektiva i vissa sammanhang? Ge exempel på detta.

Aktivitet

Eleverna delas in i små grupper och får i uppgift att skapa sina egna korta faktatext och åsiktstext om ett valfritt ämne, såsom sitt husdjur, favoritsport eller en karaktär från en bok. De ska markera vilket som är fakta respektive åsikter. Grupperna presenterar sina texter för klassen och diskussioner för att identifiera och diskutera vad som är fakta och vad som är åsikt följer.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad är en faktatext?	En text som ger objektiv information.
2. Vad är en åsikt?	En personlig uppfattning.
3. Ge ett exempel på källkritik.	Värdera en articles trovärdighet.
4. Vad är viktigt att tänka på när vi läser texter?	Tveka inte att ifrågasätta vad som står.
5. Hur kan vi använda det vi lärt oss om fakta och åsikter?	För att bättre förstå information vi stöter på.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en faktatext och en åsiktstext om ett ämne de intresserar sig för. Faktatexten ska ha minst en A4-sida och ska innehålla t.ex. fakta om sin favorithobby, medan åsiktstexten ska uttrycka deras känslor om detta ämne på minst en halv A4-sida.

Citat

"Det är inte vad vi ser som avgör vår framtid, utan vad vi gör." - John Dewey, 190. Detta citat kan knytas an till vikten av att inte bara ta del av fakta eller åsikter, utan också att agera och tänka kritiskt kring det vi lär oss.

□ Word - Skapar ett dokument. □ PPT - Skapar en PPT. ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion. □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)